

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про приєднання України до Конвенції про боротьбу з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях

Верховна Рада України постановляє:

1. Приєднатися до Конвенції про боротьбу з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях, вчиненої 17 грудня 1997 року у м. Парижі (додається), яка набирає чинності для України на шістдесятій день після дати здачі на зберігання її документа про приєднання.

2. Цей Закон набирає чинності одночасно з набранням чинності Законом України "Про внесення змін до Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України та Закону України "Про запобігання корупції" у зв'язку з приєднанням України до Конвенції про боротьбу з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях", але не раніше дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

Президент України

м. Київ
10 березня 2016 року
№ 4811-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

0364

до № 484-18

Офіційний переклад

**КОНВЕНЦІЯ ПРО БОРТЬБУ
З ПІДКУПОМ ІНОЗЕМНИХ ПОСАДОВИХ ОСІБ
У МІЖНАРОДНИХ ДІЛОВИХ ОПЕРАЦІЯХ**

ПРЕАМБУЛА

СТОРОНИ,

ВВАЖАЮЧИ, що хабарництво є широко розповсюдженим явищем під час проведення міжнародних ділових операцій, включно із торгівлею та інвестиціями, що викликає серйозні моральні та політичні занепокоєння, підриває належне врядування та економічний розвиток, а також спотворює умови міжнародної конкуренції;

БЕРУЧИ ДО УВАГИ ТЕ, що на всіх країнах лежить спільна відповідальність за боротьбу з хабарництвом під час проведення міжнародних ділових операцій;

ВРАХОВУЮЧИ положення переглянутої Рекомендації щодо боротьби з підкупом у міжнародних ділових операціях, прийняту Радою Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) 23 травня 1997 року, C(97)123/FINAL, яка, серед іншого, закликає до ефективних заходів зі стримування, запобігання та боротьби з підкупом іноземних посадових осіб у зв'язку з міжнародними діловими операціями, зокрема до негайної криміналізації такого підкупу в ефективний і скоординований спосіб та відповідно до узгоджених загальних елементів, викладених у цій Рекомендації, а також до юридичних та інших базових правових принципів кожної країни;

ВІТАЮЧИ інші нещодавні досягнення, які сприяють подальшому поглибленню міжнародного взаєморозуміння та співробітництва у боротьбі з підкупом посадових осіб, включаючи дії Організації Об'єднаних Націй, Світового банку, Міжнародного валютного фонду, Світової організації торгівлі, Організації американських держав, Ради Європи та Європейського Союзу;

ВІТАЮЧИ зусилля компаній, комерційних організацій і профспілок, а також інших неурядових організацій у сфері боротьби з хабарництвом;

ВИЗНАЮЧИ роль урядів у запобіганні випадкам вимагання хабарів від фізичних осіб та компаній під час проведення міжнародних ділових операцій;

ВИЗНАЮЧИ, що досягнення прогресу у цій сфері потребує не тільки зусиль на рівні окремих держав, а й співпраці, моніторингу та подальших дій на багатосторонньому рівні;

ВИЗНАЮЧИ, що досягнення еквівалентності між заходами, які вживаються Сторонами, є суттєвим завданням і метою Конвенції, котрі вимагають, щоб Конвенція була ратифікована без відступів, які впливають на таку еквівалентність;

домовилися про таке:

Стаття 1

Підкуп іноземних посадових осіб як злочин

1. Кожна Сторона вживатиме таких заходів, які можуть бути необхідними для встановлення того, що згідно з її законодавством кримінальним злочином для будь-якої особи є умисна пропозиція, обіцянка або надання будь-якої неправомірної матеріальної чи іншої вигоди безпосередньо або через посередників іноземній посадовій особі для цієї посадової особи чи для третьої сторони з тим, щоб ця посадова особа вчинила дії або утрималася від вчинення дій у зв'язку з виконанням своїх службових обов'язків з метою одержання або збереження ділової чи іншої неправомірної вигоди у здійсненні міжнародних ділових операцій.

2. Кожна Сторона вживає всіх необхідних заходів для встановлення того, що співучасть, включаючи підбурювання, пособництво та сприяння або дозвіл на вчинення діяння підкупу іноземної посадової особи, є кримінальним злочином. Спроба та змова з метою підкупу іноземної посадової особи є кримінальним злочином у тій самій мірі, що й спроба та змова з метою підкупу посадової особи цієї Сторони.

3. Правопорушення, зазначені в пунктах 1 і 2, далі іменуються як "підкуп іноземної посадової особи".

4. Для цілей цієї Конвенції:

а. "іноземна посадова особа" означає будь-яку особу, яка обіймає призначувану або виборну посаду в органі законодавчої, адміністративної або судової влади іноземної держави; а також будь-яку особу, яка виконує державні функції для іноземної держави, в тому числі для державного органу або державного підприємства; та будь-яку посадову особу або представника публічної міжнародної організації;

б. "іноземна держава" включає всі рівні та структури системи державного управління від центральних до місцевих органів влади;

с. "дія або бездіяльність у зв'язку з виконанням посадових обов'язків" включає будь-яке використання посадовою особою свого службового становища, незалежно від того, чи пов'язане таке використання з виконанням її посадових обов'язків, чи ні.

Стаття 2

Відповідальність юридичних осіб

Кожна Сторона відповідно до своїх правових принципів вживає всіх необхідних заходів для того, щоб визначити відповідальність юридичних осіб за підкуп іноземної посадової особи.

Стаття 3 Санкції

1. Підкуп іноземної посадової особи караються ефективними, пропорційними та стримуючими кримінальними санкціями. Обсяг санкцій має бути співставний з тим, що застосовується за підкуп державних службовців відповідної Сторони, а у випадку з фізичними особами – має включати позбавлення волі на строк, достатній для надання взаємної правової допомоги та екстрадиції.
2. У разі якщо відповідно до правової системи Сторони кримінальна відповідальність не застосовується до юридичних осіб, ця Сторона повинна забезпечити застосування до юридичних осіб ефективних, пропорційних і попереджувальних не кримінальних санкцій, у тому числі фінансових санкцій за підкуп іноземних посадових осіб.
3. Кожна Сторона має вжити таких заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення того, щоб хабар і доходи, отримані від підкупу іноземної посадової особи, або майно, вартість якого відповідає вартості таких доходів, підлягали арешту та конфіскації або щоб до них застосовувались фінансові санкції з аналогічними наслідками.
4. Кожна Сторона розглядає можливість застосування додаткових цивільних або адміністративних санкцій до особи, яка підпадає під санкції за підкуп іноземної посадової особи.

Стаття 4 Юрисдикція

1. Кожна Сторона вживає таких заходів, які можуть бути необхідними для встановлення її юрисдикції щодо підкупу іноземної посадової особи, коли злочин вчинено повністю або частково на її території.
2. Кожна Сторона, яка має юрисдикцію переслідувати своїх громадян за злочини, вчинені за кордоном, вживає таких заходів, які можуть бути необхідними для встановлення її юрисдикції щодо підкупу іноземної посадової особи згідно з тими самими принципами.
3. Якщо більше ніж одна Сторона має юрисдикцію щодо ймовірного злочину, описаного в цій Конвенції, відповідні Сторони на прохання однієї з них проводять консультації з метою визначення найбільш відповідної юрисдикції для здійснення кримінального переслідування.
4. Кожна Сторона розглядає, чи є її чинна система юрисдикції ефективною у боротьбі з підкупом іноземних посадових осіб, і якщо ні, то вживає заходів для виправлення ситуації.

Стаття 5

Правозастосування

Розслідування та кримінальне переслідування підкупу іноземної посадової особи здійснюються відповідно до правил і принципів, що застосовуються кожною Стороною. На них не повинні впливати питання національних економічних інтересів, потенційний вплив на відносини з іншою державою або конкретна особа причетних фізичних або юридичних осіб.

Стаття 6

Строк позовної давності

Будь-яка позовна давність, яка може бути застосована до такого злочину як підкуп іноземної посадової особи, повинна передбачати надання достатнього періоду часу для розслідування та кримінального переслідування за такий злочин.

Стаття 7

Відмивання коштів

Кожна Сторона, яка оголосила підкуп її посадових осіб предикатним злочином з метою застосування національного законодавства про відмивання доходів, чинитиме аналогічним чином щодо підкупу іноземних посадових осіб, незалежно від того, де мав місце факт підкупу.

Стаття 8

Облік

1. З метою ефективної боротьби з підкупом іноземних посадових осіб кожна Сторона вживає таких заходів, які можуть бути необхідними відповідно до її законодавства щодо ведення бухгалтерського обліку та звітності, оприлюднення фінансової інформації та звітності, а також стандартів бухгалтерського обліку та аудиту з метою заборонити компаніям, на які поширюється відповідне законодавство, створювати позабалансові рахунки, здійснювати позабалансові або недостатньо ідентифіковані операції, вести облік неіснуючих витрат, брати зобов'язання за невірно визначеним цільовим призначенням, а також використовувати підроблені документи з метою підкупу іноземних посадових осіб або приховування такого підкупу.

2. Кожна Сторона передбачає ефективні, пропорційні та стримуючі цивільні, адміністративні або кримінальні санкції за такі порушення та фальсифікації щодо бухгалтерських книг, записів, рахунків та фінансової звітності таких компаній.

Стаття 9

Взаємна правова допомога

1. Кожна Сторона у межах, дозволених її законодавством та відповідними міжнародними документами, надає оперативну та ефективну правову допомогу іншій Стороні для цілей розслідування та кримінального переслідування, порушених Стороною стосовно злочинів, які підпадають під дію цієї Конвенції, а також для цілей некримінальних проваджень, що підпадають під дію цієї Конвенції, порушених Стороною проти юридичної особи. Запитувана Сторона невідкладно інформує запитуючу Сторону про будь-яку додаткову інформацію або документи, необхідні для обґрунтування запиту про надання допомоги, а також якщо запитується – про стан та результати розгляду запиту про надання допомоги.

2. Якщо Сторона обумовлює надання взаємної правової допомоги подвійним визнанням відповідного діяння злочином, вважається, що таке визнання існує, якщо злочин, у зв'язку з яким запитується допомога, підпадає під дію положень цієї Конвенції.

3. Сторона не може відмовити в наданні взаємної правової допомоги у кримінальних справах, що підпадають під дію цієї Конвенції, посилаючись на банківську таємницю.

Стаття 10

Екстрадиція

1. Підкуп іноземної посадової особи вважається злочином, що тягне за собою видачу відповідно до законодавства Сторін та укладених між ними договорів про екстрадицію.

2. Якщо Сторона, яка обумовлює видачу наявністю договору про екстрадицію, отримує запит про видачу від іншої Сторони, з якою вона не має договору про екстрадицію, то вона може розглядати цю Конвенцію як правову підставу для видачі у зв'язку зі злочином підкупу іноземної посадової особи.

3. Кожна Сторона вживає всіх необхідних заходів для забезпечення можливості екстрадиції своїх громадян або притягнення їх до відповідальності за злочини, пов'язані з підкупом іноземної посадової особи. Сторона, яка відхиляє запит про видачу особи за підкуп іноземної посадової особи виключно на тій підставі, що ця особа є її громадянином, передає справу своїм компетентним органам для здійснення кримінального переслідування.

4. Видача за підкуп іноземної посадової особи здійснюється на умовах, викладених у національному законодавстві та чинних договорах і домовленостях кожної Сторони. Якщо Сторона обумовлює видачу наявністю подвійного визнання відповідного діяння злочином, ця умова вважається виконаною, якщо злочин, у зв'язку з яким запитується видача, підпадає під дію статті 1 цієї Конвенції.

Стаття 11

Відповідальні органи

Для цілей пункту 3 статті 4 про консультації, статті 9 про взаємну правову допомогу та статті 10 про екстрадицію кожна Сторона повідомляє Генеральному секретарю ОЕСР про орган або органи, відповідальні за направлення та отримання запитів, які здійснюють функції каналу зв'язку з цих питань для цієї Сторони, без шкоди для інших домовленостей між Сторонами.

Стаття 12

Моніторинг та виконання

Сторони співпрацюють у виконанні програми систематичних заходів з метою моніторингу та сприяння повному виконанню цієї Конвенції. Якщо інше не буде вирішено консенсусом Сторін, зазначене здійснюється в межах діяльності Робочої групи ОЕСР щодо боротьби з хабарництвом у міжнародних ділових операціях та відповідно до її повноважень, або в межах та відповідно до повноважень будь-якого органу, який є правонаступником її функцій, а Сторони несуть витрати на програму відповідно до правил, що застосовуються до такого органу.

Стаття 13

Підписання та приєднання

1. До набрання чинності ця Конвенція буде відкрита для підписання країнами-членами ОЕСР і тими країнами, які не є членами ОЕСР, які одержали запрошення стати повноправними учасниками Робочої групи ОЕСР щодо боротьби з хабарництвом у міжнародних ділових операціях.

2. Після набрання чинності ця Конвенція буде відкрита для приєднання будь-якої країни, яка її не підписала і є членом ОЕСР або стала повноправною учасницею Робочої групи ОЕСР щодо боротьби з хабарництвом у міжнародних ділових операціях або будь-якого іншого органу, який є правонаступником її функцій. Для кожної такої країни, яка не підписала Конвенцію, Конвенція набирає чинності на шістдесятій день після дати здачі на зберігання її документа про приєднання.

Стаття 14 **Ратифікація та депозитарій**

1. Ця Конвенція підлягає прийняттю, затвердженню або ратифікації Сторонами, які її підписали, відповідно до їхнього законодавства.
2. Документи про прийняття, затвердження, ратифікацію або приєднання передаються на зберігання Генеральному секретарю ОЕСР, який виконуватиме функції депозитарію цієї Конвенції.

Стаття 15 **Набрання чинності**

1. Ця Конвенція набирає чинності на шістдесятий день після дати, коли п'ять країн, які входять до десятки найбільших країн за часткою експорту згідно з документом, що додається, і на які разом припадає щонайменше 60% від загального сукупного експорту цих десяти країн, здадуть на зберігання свої документи про прийняття, затвердження або ратифікацію. Для кожної Сторони, яка підписала Конвенцію та здає на зберігання свій документ після набрання нею чинності, ця Конвенція набирає чинності на шістдесятий день після здачі на зберігання її документа.
2. Якщо після 31 грудня 1998 року Конвенція не набрала чинності відповідно до пункту 1, будь-яка Сторона, яка підписала та здала на зберігання свій документ про прийняття, затвердження або ратифікацію, може письмово заявити депозитарію про свою готовність прийняти набрання чинності цієї Конвенції згідно з цим пунктом 2. Конвенція набирає чинності для такої Сторони на шістдесятий день після дати, коли такі заяви було зроблено принаймні двома Сторонами, які підписали Конвенцію. Для кожної Сторони, яка підписала Конвенцію та здала на зберігання свою заяву після набрання нею чинності, ця Конвенція набирає чинності на шістдесятий день після дати здачі такої заяви.

Стаття 16 **Поправки**

Будь-яка Сторона може запропонувати поправку до цієї Конвенції. Запропонована поправка подається депозитарію, який надсилає її іншим Сторонам принаймні за шістдесят днів до скликання засідання Сторін для розгляду запропонованої поправки. Поправка, прийнята консенсусом Сторін або в будь-який інший спосіб, який Сторони визначають консенсусом, набирає чинності через шістдесят днів після здачі на зберігання ратифікаційної грамоти, документа про прийняття або затвердження всіма Сторонами, або відповідно до будь-яких інших умов, які можуть бути визначені Сторонами під час прийняття поправки.

Стаття 17 Вихід з Конвенції

Сторона може вийти з цієї Конвенції шляхом подання письмового повідомлення депозитарію. Такий вихід набирає чинності через один рік з дати отримання такого повідомлення. Після виходу співробітництво між Сторонами та Стороною, яка повідомила про вихід, продовжується у виконанні всіх запитів про надання допомоги або про екстрадицію, поданих до дати набрання чинності, які залишились нерозглянутими.

ВЧИНЕНО В ПАРИЖІ сімнадцятого грудня тисяча дев'ятсот дев'яносто сьомого року французькою та англійською мовами, при цьому всі тексти є рівно автентичними.

Додаток
Статистика експорту країн-членів ОЕСР

Експорт з країн-членів ОЕСР			
	1990- 1996 млн дол. США	1990-1996 % загального обсягу ОЕСР	1990-1996 % 10 найбільших
Сполучені Штати	287 118	15,9%	19,7%
Німеччина	254 746	14,1%	17,5%
Японія	212 665	11,8%	14,6%
Франція	138 471	7,7%	9,5%
Сполучене Королівство	121 258	6,7%	8,3%
Італія	112 449	6,2%	7,7%
Канада	91 215	5,1%	6,3%
Корея (1)	81 364	4,5%	5,6%
Нідерланди	81 264	4,5%	5,6%
Бельгія-Люксембург	78 598	4,4%	5,4%
Загалом 10 найбільших	1 459 148	81,0%	100%
Іспанія	42 469	2,4%	
Швейцарія	40 395	2,2%	
Швеція	36 710	2,0%	
Мексика (1)	34 233	1,9%	
Австралія	27 194	1,5%	
Данія	24 145	1,3%	
Австрія *	22 432	1,2%	
Норвегія	21 666	1,2%	
Ірландія	19 217	1,1%	
Фінляндія	17 296	1,0%	
Польща (1)	12 652	0,7%	
Португалія	10 801	0,6%	
Туреччина *	8 027	0,4%	
Угорщина **	6 795	0,4%	
Нова Зеландія	6 663	0,4%	
Чеська Республіка ***	6 263	0,3%	
Греція *	4 606	0,3%	
Ісландія	949	0,1%	
Загалом по ОЕСР	1 801 661	100%	

Примітки: * 1990 - 1995; ** 1991 - 1996; *** 1993 - 1996.
Джерело: ОЕСР, (1) МВФ

Стосовно Бельгії та Люксембургу: Статистика торгівлі для Бельгії та Люксембургу доступна лише узагальнено для двох країн. Для цілей пункту 1 статті 15 Конвенції, якщо Бельгія або Люксембург здадуть на зберігання свої документи про приєднання, затвердження чи ратифікацію, або якщо Бельгія та Люксембург обидві здадуть на зберігання свої документи про прийняття, затвердження чи ратифікацію вважається, що одна з країн, яка входить до десятки країн з найбільшою часткою експорту, здала свій документ, і сукупний експорт обох країн буде враховано до 60 відсотків загального сукупного експорту цих десяти країн, що вимагається для набрання чинності згідно з умовами цього положення.